OBNOVLJENA STARA VODOSPREMA U POVIJESNOM I POMORSKOM MUZEJU ISTRE POSTALA POSJETITELJSKI CENTAR "HERMAN POTOČNIK NOORDUNG"

Novi izložbeni prostor posvećen pioniru astronautike, rođenom Puljaninu

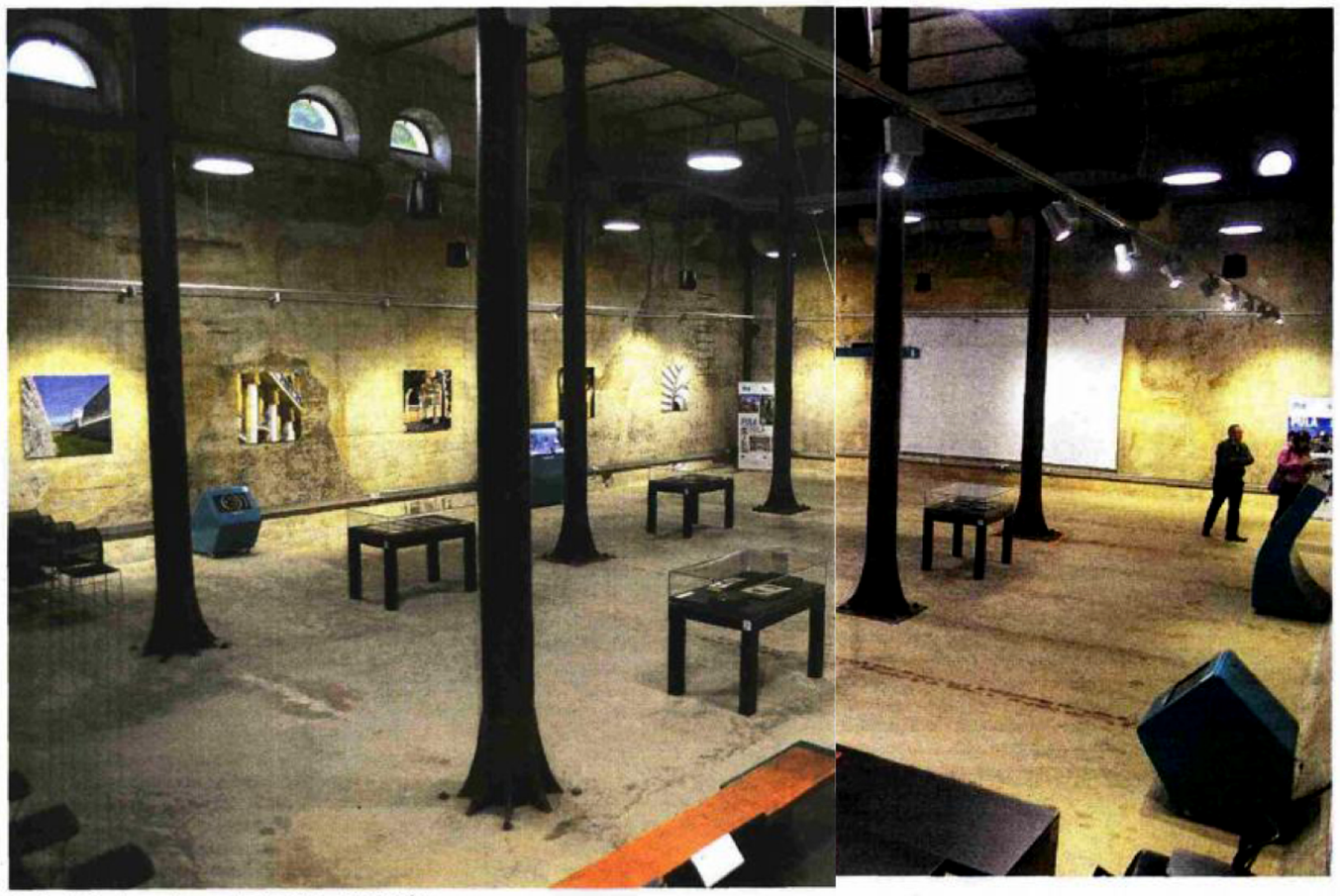

Prostor je obnovljen u sklopu regionalnog EU-projekta HERA

Sada su izložene fotografije Pule Dušana Đorđevića s motivima s kraja 19. stoljeća, predmeti iz fundusa muzeja, stare razglednice, suveniri...

Pristup omogućen i osobama u invalidskim kolicima

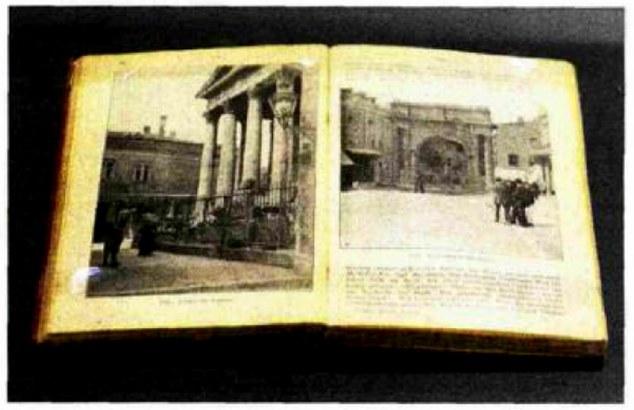

PIŠE **Vanesa BEGIĆ**
SNIMIO **Manuel ANGELINI**

Herman Potočnik Noordung rođen je 22. prosinca 1892. u Puli. Njegov je otac dr. Jože Potočnik, rodom iz okolice Slovenj Gradeca, bio mornarički liječnik u Puli od 1866. godine, a poslije i general u austrougarskoj vojsci. Pretpostavlja se da je Herman Potočnik rođen u današnjoj Negrijevoj ulici pored Mornaričke bolnice

Nekadašnja vodosprema Povijesnog i pomorskog muzeja Istre nedavno je postala Posjetiteljski centar "Herman Potočnik Noordung". Riječ je o povijesnoj vodospremi iz 1876. godine koja je obnovljena sufinanciranjem kroz projekt HERA, IPA Adriatic CBC Program 2007-2013, u ukupnom iznosu od 8.842.602 eura, te uz sredstva Istarske županije, Grada Pule, Ministarstva kulture i vlastita sredstva Muzeja. Kako je rekao ravnatelj Povijesnog i pomorskog muzeja Istre Gracijano Kešac, već se nekoliko godina raspravljalo o tome da se postavi spomen-obilježje i oda počast Hermanu Potočniku Noordungu.

Vodosprema u funkciji do 1960.

- Govorilo se da će to biti na Forumu, Monte Zaru, ispred Doma hrvatskih branitelja, a kako je onda krenula i priča o Puli prijestolnici kulture 2020. godine te budući da se išlo u sanaciju ovoga prostora, odlučeno je da bivša vodosprema postane Posjetiteljski centar "Herman Potočnik Noordung", kazao je Kešac.

Taj centar, odnosno nekadašnja vodosprema obuhvaća površinu od oko 300 četvornih metara, a Pula je krajem 19. stoljeća imala dvije vodospreme, budući da se tada grad počeo intenzivnije razvijati, a voda koja se tu čuvala dolazila je iz Karoline. Od Kešca saznajemo da je ova vodosprema bila u funkciji do otprilike 1960. godine, a 1964. je srušen luk koji je povezivao dvije vodospreme jer je postao opasan za posjetitelje.

> "O Noordungu je malo toga sačuvano, umro je u najvećoj bijedi i siromaštvu, i tek kasnije je valorizirano njegovo djelovanje."
>
> Gracijano Kešac, ravnatelj Povijesnog i pomorskog muzeja Istre

U ovom izložbenom centru postavljen je postav iz Povijesnog i pomorskog muzeja Istre iz vremena Austro-Ugarske, a u narednim će mjesecima početi i s izložbenom djelatnošću, kako postavima muzeja, tako i gostujućim izložbama.

Inženjer za raketnu tehnologiju

- O Noordungu je malo toga sačuvano, umro je u najvećoj bijedi i siromaštvu, i tek kasnije je valorizirano njegovo djelovanje. Izdao je samo jednu knjigu, a tek kasnije "vrijeme" ga je valoriziralo i prepoznalo. Trenutni postav sadrži fotografije Pule Dušana Đorđevića koje oslikavaju motive karakteristične za kraj 19. stoljeća, a potom su tu i predmeti iz fundusa muzeja, stare razglednice, suveniri, sve ono što dočarava gradski duh Pule, kazao je Kešac, ističući da sada prostor ima dva ulaza i rampu za invalidne osobe.

Radovi su ovdje trajali oko četiri mjeseca, odvijali su se pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Puli, a pomoć u cijelom tom procesu pružila je i Turistička zajednica grada Pule. Kešac je evidentirao i činjenicu da je to važan korak prema projektu sanacije i zaštite Kaštela. U prostoru su i videoigre te multimedijalni uređaji koji omogućavaju virtualnu šetnju Pulom kroz povijest.

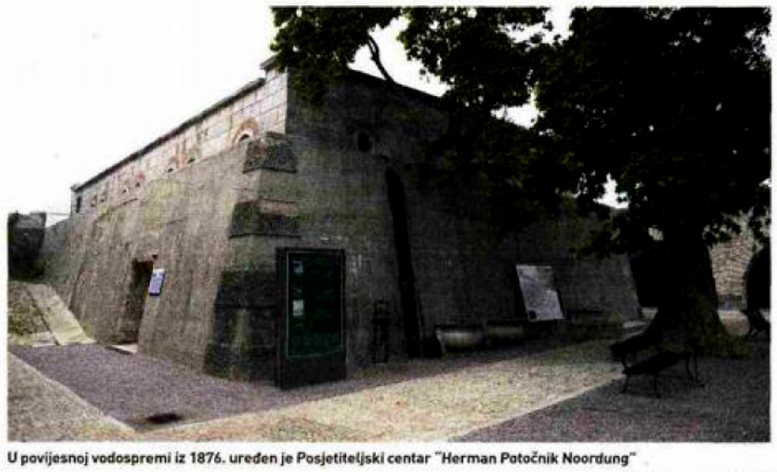

U povijesnoj vodospremi iz 1876. uređen je Posjetiteljski centar "Herman Potočnik Noordung"

Pionir astronautike Herman Potočnik Noordung rođen je 22. prosinca 1892. u Puli. Njegov je otac dr. Jože Potočnik, rodom iz okolice Slovenj Gradeca, bio mornarički liječnik u Puli od 1866. godine, a poslije i general u austrougarskoj vojsci. O točnom mjestu njegova rođenja ne postoje precizni podaci, no postoje određene pretpostavke da je rođen u današnjoj Negrijevoj ulici pored Mornaričke bolnice.

Noordung je djetinjstvo proveo dijelom u rodnom mjestu, no ne postoji baš puno tragova o njegovu odrastanju u tritisućljetnome gradu te potom i u Mariboru, a od 1910. do 1913. pohađao je tehničku vojnu akademiju u Modlingu i postaje stručnjak za gradnju željezničkih pruga i mostova s činom natporučnika. Nakon toga počinje Prvi svjetski rat, koji je on proveo na frontu između Soče i Piave, a dobio je tešku upalu pluća, što je obilježilo i trajno narušilo njegovo zdravlje. Na Visokoj tehničkoj školi u Beču diplomirao je i postao inženjer za raketnu tehnologiju.

Problem vožnje svemirom

Herman Potočnik Noordung svoju jedinu knjigu "Das Problem der Befahrung des Weltraums" (Problem vožnje svemirom) pisao je na samrtnoj postelji, ali ipak doživio je njezin izlazak iz tiska. U svojoj knjizi nudi pravi strateški nacrt za ljudski prodor u svemir i ta knjiga je u biti povijesna prekretnica u svjetskoj svemirskoj i raketnoj tehnici.

Održivo turističko upravljanje jadranskom baštinom

Projekt HERA (Održivo turističko upravljanje jadranskom baštinom), koji je omogućio sanaciju i obnovu ovoga prostora posvećenog Noordungu, uključuje institucije i regije područja koje obuhvaća četiri države članice Europske unije: Hrvatsku, Italiju, Sloveniju i Grčku, te četiri istočne jadranske države: Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru i Albaniju. Opći cilj projekta je razvoj zajedničke prekogranične platforme na području Jadrana za upravljanje i promoviranje održivog turizma na temelju zajedničkog kulturnog nasljeđa. Posebni ciljevi koje će projekt ostvariti su: osnažiti integrirano prekograničnо upravljanje i promociju kulturne baštine, kao i razvoj integriranih prekograničnih zajedničkih planova za održivo upravljanje jadranskom kulturnom baštinom.